

ACCOUNTANTSVERSLAG 2024

Gemeenschappelijke regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen

23 april 2025

Per saldo persoonlijker

Independent Member of
PrimeGlobal

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Aan het algemeen bestuur van de gemeenschappelijke regeling
Volkskredietbank Noord-Oost Groningen
T.a.v. de heer M. Winters, directeur
Postbus 130
9900 AC APPINGEDAM

Behandeld door: Erik Pot en Pim Wellinghoff
Ons kenmerk: 2025.108
Datum: 23 april 2025

Geacht bestuur,

Hierbij ontvangt u de controleverklaring bij de jaarrekening 2024 van uw organisatie alsmede een exemplaar van de gewaarmerkte jaarstukken. Onze controleverklaring hebben wij gedateerd op 23 april 2025. Dit is de datum waarop de vaststelling van de jaarstukken plaatsvindt.

In deze brief gaan wij in op de strekking van onze controleverklaring, mogelijke geconstateerde afwijkingen, de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken en rapporteren wij, voor zover dit noodzakelijk of vereist is, over onze bevindingen en adviezen.

Onze bevindingen en opmerkingen daarbij zijn bedoeld om het algemeen bestuur te ondersteunen bij de bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken.

Wij benadrukken dat verspreiding van de controleverklaring met handtekening en de gewaarmerkte jaarrekening niet is toegestaan. In hoofdstuk 2 leggen wij uit waarom dat belangrijk is en hoe u aan de publicatieverplichtingen kunt voldoen.

Met vriendelijke groet,
Eshuis Registeraccountants B.V.
Was getekend: drs. H. Kuperus RA

Inhoudsopgave

→ Inhoudsopgave

→ Hoofdpijnen van onze controle

→ Bestuurlijke afhandeling en publicatie

→ Controlebevindingen en actualiteiten

→ Procesbeheersing

→ Resultaat en vermogenspositie

→ Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

→ Automatiseringsomgeving

→ Onafhankelijkheid gewaarborgd

→ Afsluiting

1. De hoofdlijnen van onze controle	4
2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie	6
3. Controlebevindingen en actualiteiten	7
4. Procesbeheersing	13
5. Resultaat en vermogenspositie	17
6. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen	18
7. Automatiseringsomgeving	19
8. Onafhankelijkheid gewaarborgd	20
9. Afsluiting	21

1. De hoofdlijnen van onze controle

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Onderwerp	Bevindingen
Strekking van de controleverklaring	Wij verstrekken een goedkeurende controleverklaring inzake de getrouwheid van de jaarrekening. Onderdeel hiervan is ook de getrouwheid van de rechtmatigheidsverantwoording. In de rechtmatigheidsverantwoording meldt u dat de onrechtmatigheden opgeteld boven de verantwoordingsgrens van 3% uitkomen. In de waarderingsgrondslagen beschrijft u de kaders en in de paragraaf bedrijfsvoering gaat u in op de bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheidsverantwoording.
Controleverschillen	Wij hebben tijdens onze controle een aantal bevindingen geconstateerd. De ongecorrigeerde verschillen hebben wij opgenomen in hoofdstuk 6. De grens van ongecorrigeerde fouten voor een goedkeurend oordeel is de goedkeuringstolerantie die wij hebben bepaald op € 55.700. Voor onzekerheden geldt een grens van € 167.100. De ongecorrigeerde controleverschillen bedragen € 37.100 en overstijgen daarmee de grens voor een goedkeurend oordeel niet.
Resultaat en vermogenspositie	De gemeenschappelijke regeling Volkskredietbank Noord-Oost Groningen (hierna: de VKB) is een maatschappelijke instelling zonder winstoogmerk. Het resultaat over boekjaar 2024 is nihil, omdat de deelnemende gemeenten conform de gemeenschappelijke regeling garant staan voor het negatieve exploitatiesaldo. Zonder positieve resultaten is er geen sprake van eigen vermogen. Conform deze beleidskeuze van de deelnemende gemeenten is het eigen vermogen ultimo 2024 nihil. De VKB heeft geen buffer om tegenvallers op te vangen. Deze komen dan ook in voorkomende gevallen voor rekening van de deelnemende gemeenten. Daarmee is de continuïteit van de VKB gezekerd, tot het moment waarop de deelnemers besluiten de regeling te beëindigen.
Verslaggeving en WNT	Uit onze controle blijkt dat de jaarrekening 2024 overeenkomstig de verslaggevingsvoorschriften is opgesteld. Wij hebben daarnaast vastgesteld dat de overige informatie die in de jaarverslaggeving is opgenomen niet inconsistent is met de informatie in de jaarrekening en de door ons verkregen controle-informatie. Tevens hebben wij vastgesteld dat is voldaan aan de vereisten van de Wet normering topinkomens (de WNT).
Kwaliteit van de interne beheersing	Wij hebben tijdens de controle geen significante gebreken in de administratieve organisatie of interne beheersing aangetroffen die van invloed zijn op ons oordeel. De complexiteit in uw omgeving is de laatste jaren toegenomen en van daaruit zijn soms keuzes nodig bij het inrichten van de interne beheersing. De wisselingen die op belangrijke functies hebben plaatsgevonden hebben in 2024 gezorgd voor meer stabiliteit. Er wordt structureel gewerkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de interne beheersing.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

	De afweging die gemaakt wordt tussen het afdekken van risico's en inzet van beschikbare middelen wordt bestuurlijk ook explicieter gemaakt. U hebt daarmee, ondanks de turbulentie vorig jaar, voldoende zicht gehad op de risico's in kwetsbare processen zoals de controles in de betaalorganisatie, de inkoopstroom en verwerking van schattingen en correcties via memoriaalboekingen.
Signalen van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik	Tijdens de controle hebben wij met u gesproken over frauderisico's, fraudesignalen en uw interne beheersing. U heeft ons onder meer bevestigd dat er in de organisatie geen gevallen zijn gemeld van fraude, misbruik en oneigenlijk gebruik. Wij hebben tijdens de controle geen aanwijzingen verkregen dat bij u sprake is van fraude dan wel misbruik of oneigenlijk gebruik. VKB beschikt sinds eind 2023 over een nota misbruik en oneigenlijk gebruik. Dat vinden wij een goede ontwikkeling, omdat u daarmee inzicht vergaard in de (fraude)risicofactoren en op grond van dat inzicht een afweging kan worden gemaakt of adequate beheersmaatregelen zijn geïmplementeerd. De maatschappelijke trend beweegt zich richting een fraudebeheersplan, waarin naast risico's ook maatregelen, restrisico's en vervolgacties nadrukkelijk een plaats krijgen. Wij raden u aan om dit onderwerp blijvend onder de aandacht te houden binnen uw organisatie en te zorgen voor bewustzijn hieromtrent.
Belangrijke schattingen in de jaarrekening	Iedere jaarrekening bevat schattingen met betrekking tot bijvoorbeeld de waardering van vaste activa, vorderingen en het afgrenzen van verplichtingen. Wij hebben vastgesteld dat de door het management gehanteerde schattingsmethoden ongewijzigd zijn ten opzichte van voorgaand jaar en dat de door het management gekozen methoden aanvaardbaar zijn.
Dataveiligheid en IT	De eisen die in de praktijk gesteld worden aan IT en dataveiligheid nemen nog steeds toe en op alle fronten de norm halen is gelet op uw schaalgrootte uitdagend geworden. De invoering van NIS2 in 2025 en de doorontwikkeling van de BIO naar BIO2 zijn belangrijke actuele ontwikkelingen op IT-gebied. Wij vragen u voldoende aandacht te hebben voor deze onderwerpen, omdat een gedegen voorbereiding gewenst is. Voor onze belangrijkste observaties ten aanzien van de IT-omgeving en informatieveiligheid, verwijzen wij naar hoofdstuk 4. Procesbeheersing.
Rechtmatigheidsverantwoording	Het bestuur heeft, op basis van een voorgeschreven format, in de jaarrekening verantwoording afgelegd over de rechtmatigheid van de jaarrekening. Hierbij heeft het dagelijks bestuur de in de financiële verordening opgenomen, en de door het algemeen bestuur vastgestelde, verantwoordingsgrens van afgerond 167.000 euro gehanteerd. Het dagelijks bestuur heeft verklaard dat de omvang van de niet rechtmatig tot stand gekomen baten en lasten, alsmede balansmutaties afgerond € 169.500 bedragen en daarmee de verantwoordingsgrens overschrijden. Wij hebben vastgesteld dat deze rechtmatigheidsverantwoording getrouw is opgesteld. Wij adviseren, net als vorig jaar, om in de financiële verordening vast te leggen wat bij begrotingsafwijkingen wordt verstaan onder 'tijdige melding aan het Algemeen Bestuur'.

2. Bestuurlijke afhandeling en publicatie

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

De bestuurlijke afhandeling van de jaarstukken bestaat uit een aantal stappen. Het dagelijks bestuur behandelt in de vergadering de jaarstukken, met inbegrip van de jaarrekening en stelt deze vervolgens voorlopig vast. De definitieve vaststelling volgt in het algemeen bestuur nadat de jaarrekening door de deelnemende gemeenten is beoordeeld. Formeel hebben zij echter niet de mogelijkheid om wijzigingen voor te stellen of aan te brengen.

Er zit enige tijd tussen de verzending van de conceptstukken aan het bestuur en de vergadering waarin de vaststelling in eerste aanleg plaatsvindt. Mochten in die periode omstandigheden blijken die aanpassing van de jaarrekening noodzakelijk maken, dan moet een dergelijke aanpassing nog worden gemaakt. Dat kan ook een gebeurtenis zijn, die effect heeft op uw inschattingen met betrekking tot de continuïteit van de organisatie. In die situatie vervalt onze toestemming tot openbaarmaking. Dat geldt ook in geval de jaarrekening om andere redenen gewijzigd wordt alvorens tot vaststelling wordt overgegaan. Wij verzoeken u in deze gevallen met ons in contact te treden om gezamenlijk de noodzakelijke vervolgstappen te bespreken.

Wij hebben één exemplaar van de controleverklaring voorzien van een originele handtekening. Dit exemplaar is uitsluitend bedoeld om in uw eigen archief opgenomen te worden. Dit exemplaar mag op geen enkele wijze worden verspreid. Publicatie van deze verklaring op de website is niet toegestaan. Deze werkwijze is van belang om misbruik van onze handtekening te voorkomen. Indien wij constateren dat toch gebruik gemaakt is van een controleverklaring met onze handtekening zullen wij u verzoeken deze van de website te verwijderen of uw indiening bij stakeholders ongedaan te maken. Vanzelfsprekend treden wij in die situaties met u in overleg over de manier waarop dit moet plaatsvinden.

Het andere exemplaar van de controleverklaring is voorzien van de naam van onze accountantspraktijk en de naam van de accountant, echter zonder persoonlijke handtekening. Bij openbaarmaking van de controleverklaring dient u gebruik te maken van het exemplaar van de controleverklaring dat niet is voorzien van een persoonlijke handtekening.

Wij bevestigen u ermee akkoord te gaan dat het afschrift van onze controleverklaring zonder persoonlijke handtekening, wordt openbaar gemaakt, mits de opgemaakte jaarrekening tijdens de bestuurlijke afhandeling ongewijzigd blijft en wordt vastgesteld.

Openbaarmaking van de controleverklaring is slechts toegestaan tezamen met de jaarstukken. Hiervoor gebruikt u een exemplaar zonder ons waarmerk. De gewaarmerkte versie van de jaarrekening is uitsluitend voor uw eigen archief. Indien u de jaarstukken en de controleverklaring opneemt op internet, dient u te waarborgen dat de jaarstukken goed zijn afgescheiden van andere informatie op de internetsite. Afscheiding kan bijvoorbeeld plaatsvinden door de jaarstukken in niet-bewerkbare vorm als een afzonderlijk bestand op te nemen of door een waarschuwing op te nemen indien de lezer de jaarstukken verlaat ('u verlaat de beveiligde, door de accountant gecontroleerde jaarrekening').

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- **Controlebevindingen en actualiteiten**
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

3. Controlebevindingen en actualiteiten

3.1 De basis op orde

Nadat sprake was van verloop op cruciale functies zijn deze functies opnieuw ingevuld. Dat heeft in 2024 geleid tot meer stabiliteit en meer ervaring in de organisatie. Er wordt door de VKB gestructureerd verder gewerkt aan het opzetten van een slagvaardige organisatie die in staat is om haar diensten op het vereiste kwaliteitsniveau en in de gewenste omvang uit te voeren. De na te streven doelen zijn vastgelegd in een markeringsdocument. De omvang van de organisatie wordt ook in ogenschouw genomen in relatie tot het te bedienen werkgebied en er wordt gewerkt aan oplossingen op alle niveaus: zowel strategisch als tactisch en operationeel. Daar waar sprake was van achterstanden in (administratieve) processen is in 2024 verder gewerkt aan een inhaalslag. Daarnaast wordt gewerkt aan de implementatie van nieuwe software voor kredietverstrekkingen. De slogan 'De basis op orde' krijgt op die wijze langzamerhand gestalte. Gelet op de grootte van de VKB dient u wel keuzes te (blijven) maken ten aanzien van benodigde functiescheiding en de wijze waarop beheersmaatregelen structureel worden uitgevoerd en gedocumenteerd. De eisen op dit gebied nemen, zowel binnen het accountantsvak als vanuit de maatschappij, steeds verder toe.

3.2 Proces opstellen en controleren van de jaarrekening

De oplevering van de voor de jaarrekeningcontrole benodigde documentatie heeft gefaseerd plaatsgevonden. Daardoor is het proces vertraagd en minder vlot verlopen dan door u en door ons gewenst. Daar staat tegenover dat we hebben kunnen vaststellen dat er ten opzichte van vorig boekjaar ook op dit gebied een verbeterslag heeft plaatsgevonden doordat posten beter waren geanalyseerd en uitgezocht.

3.3 Gemeenschappelijke regeling

Met ingang van 1 juli 2022 is een wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) in werking getreden. Deze wijziging brengt met zich mee dat alle gemeenschappelijke regelingen aangepast moeten worden. Een deel van de wijzigingen is al per 1 juli 2022 van kracht geworden, terwijl het andere deel uiterlijk 1 juli 2024 geïmplementeerd moet zijn in de gemeenschappelijke regeling. De meest recente versie van uw gemeenschappelijke regeling dateert uit 2019 en wij constateren dat hierin de herindeling van de gemeenten Appingedam, Delfzijl en Loppersum tot de gemeente Eemsdelta nog niet is verwerkt. Het is daarom raadzaam de gemeenschappelijke regeling op korte termijn te actualiseren en de noodzakelijke aanpassingen door te voeren. Dit voorkomt eventuele juridische complicaties en zorgt ervoor dat uw organisatie tijdig voldoet aan de nieuwe wettelijke eisen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

3.4 Beheer cliëntgelden

Een actueel thema binnen de Volkskredietbank is de vraag welke activiteiten bij de core business horen. Met name gaat het daarbij om het beheer van cliëntgelden. Momenteel hanteert de Volkskredietbank in principe één bankrekening. In de balans zijn aan de passivakant deze cliëntgelden, ofwel schuld aan cliënten, opgenomen onder de post Beheerrekeningen.

Momenteel wordt deze situatie nader tegen het licht gehouden. Indien het beheer van cliëntgelden niet tot de core business wordt gerekend en de cliëntgelden buiten de organisatie worden gebracht dient mogelijk een gedeeltelijke herfinanciering plaats te vinden. Uit de balans per 31 december 2024 blijkt dat de post beheerrekeningen ruim € 9,4 miljoen bedraagt.

De liquide middelen (inclusief schatkist rijk) bedragen € 8,3 miljoen. Dat betekent de beheergelden momenteel deels worden gebruikt voor financiering van andere activaposten. De financiering dient dan voor dit gedeelte opnieuw te worden ingeleurd.

3.5 Rechtmatigheidsverantwoording

Sinds boekjaar 2023 neemt u een rechtmatigheidsverantwoording op in de jaarrekening. Hiermee legt het bestuur verantwoording af over het voldoen aan de financiële spelregels in de organisatie. De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording is mede bedoeld om het gesprek binnen het bestuur en deelnemende gemeenten over de (financiële) rechtmatigheid te ondersteunen met als doel om zowel de kaderstellende als de controlerende rol van het algemeen bestuur te versterken. Wij evalueren de huidige status van de kaderstelling en de drie afzonderlijke criteria, waarover door het bestuur verantwoording afgelegd moet worden.

Status kaderstelling

Of het nu de financiële kaders van de begroting zijn, de verordeningen of de beleidsmatige kaders in de vorm van visies en nota's, het is het algemeen bestuur dat de kaders formuleert en vaststelt. Het gaat daarbij om de controleverordening, de financiële verordening en het normenkader, inclusief de verantwoordingsgrens.

De VKB heeft de kaders tijdig geactualiseerd met dien verstande dat in de financiële verordening nog niet is weergegeven wat, in het geval melding van begrotingsafwijkingen aan het algemeen bestuur, wordt verstaan onder 'tijdige melding'. Wij adviseren u de financiële verordening op dit punt aan te passen.

Voorwaardencriterium

Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De voorwaarden zijn afkomstig uit de regelgeving en hebben betrekking op aspecten zoals: termijnen, grondslagen, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur. Het tot stand komen van grotere inkoopcontracten is bijvoorbeeld aan bepaalde voorwaarden verbonden (de aanbestedingswet).

Het niet in acht nemen van deze voorwaarden kan leiden tot een onrechtmatigheid. Er zijn, afgezien van de onrechtmatigheid van inkooptransacties uit hoofde van de aanbestedingswet (zie hieronder), geen bevindingen geconstateerd in de rechtmatigheidsverantwoording ten aanzien van het voorwaardencriterium.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Aanbesteden

Het voldoen aan de aanbestedingswet is verplicht voor de VKB. Wij hebben de uitkomsten van uw interne aanbestedingsanalyses over heel 2024 beoordeeld en concluderen, net als u, dat er voor een bedrag van afgerond € 64.700 aan verstrekte opdrachten en contracten als onrechtmatig moet worden aangemerkt.

Begrotingscriterium

Het begrotingscriterium heeft betrekking op het budgetrecht van het algemeen bestuur. Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, en ook de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma's. In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door het bestuur zijn vastgesteld en ook is in de begroting krediet geraamd voor geplande investeringen. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn. De financiële beheershandelingen moeten tot stand komen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting. Die grens is hard, overschrijden is per definitie onrechtmatig.

De financiële verordening (2023) speelt een cruciale rol in de wijze waarop de VKB dient om te gaan met de geautoriseerde begroting en welke afwijkingen als onrechtmatig dienen te worden aangemerkt. Overschrijdingen van lasten zijn altijd onrechtmatig. Een afwijking van de begroting ten aanzien van de onderschrijding van de lasten, en overschrijding en onderschrijding van de baten is echter niet onrechtmatig, wanneer dit conform de afspraken met het algemeen bestuur als acceptabel wordt aangemerkt én tijdig wordt gemeld en vastgesteld door het algemeen bestuur. De begrippen tijdigheid en acceptabel zijn in uw financiële verordening op dit moment echter niet zuiver gedefinieerd. Wij verwachten dat u dit in het komende jaar in de financiële verordening vastlegt en daarbij ook een dergelijk kader voor investeringskredieten inricht.

In uw eigen analyse concludeert u, terecht, dat voor afgerond € 81.000 de begrote lasten zijn overschreden. De begrotingsonrechtmatigheid op de investeringen bedraagt afgerond € 24.000. De totale onrechtmatigheid in het kader van het begrotingscriterium bedraagt daarmee € 105.000.

U hebt aangegeven dat onlangs is gebleken dat in de vastgestelde begroting 2024 door een formulefout een ongewilde verschuiving heeft plaatsgevonden tussen het programma schuldhelpverlening en de overhead. In de jaarrekening 2024 zijn de begrotingscijfers daarom aangepast ten opzichte van de vastgestelde begroting.

De effecten van deze onrechtmatigheid heeft u teruggebracht door de overschrijding van de baten, alsmede het herstel van het effect van de formulefout in de begroting, voorafgaand aan het goedkeuren en vaststellen van de jaarrekening, door het algemeen bestuur goed te laten keuren. Voor de overschrijdingen op de lasten en de investeringskredieten is een zodanige noodmaatregel niet mogelijk waardoor de onrechtmatigheid inzake het begrotingscriterium voor boekjaar 2024 op € 105.000 euro uit zal komen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- **Controlebevindingen en actualiteiten**
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Misbruik & oneigenlijk gebruik

Onder oneigenlijk gebruik wordt verstaan: het door het aangaan van rechtshandelingen, al dan niet gecombineerd met feitelijke handelingen, verkrijgen van overheidsbijdragen of het niet dan wel tot een te laag bedrag betalen van heffingen aan de overheid, in overeenstemming met de bewoordingen van de regelgeving, maar in strijd met het doel en de strekking daarvan (de 'geest van de wet'). De beheersmaatregelen die daarbij passen zijn: handhaving, voorlichting, analyse toepassing en actualisering wet- en regelgeving. Ook dit kan tot een onrechtmatigheid leiden. Het beleid inzake het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik is vastgelegd is door het algemeen bestuur vastgesteld op 30 november 2023.

Een belangrijke wijziging met betrekking tot de verantwoording van Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) is dat bevindingen met betrekking tot het M&O-criterium niet langer worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording zelf. Als het M&O-beleid is toegepast en heeft geleid tot bijvoorbeeld terugvorderingen en sancties, wordt dit niet als onrechtmatigheid beschouwd. Via de paragraaf bedrijfsvoering is het echter verplicht om inzicht te geven in de aard en de (financiële) impact van het geconstateerde misbruik bij de gemeenschappelijke regeling. Dit betekent dat de organisatie nog steeds actie moet ondernemen om deze kwesties aan te pakken, terwijl de accountant hierin een stap terugzet.

Er is geen sprake van meldingen van misbruik en oneigenlijk gebruik die in de paragraaf bedrijfsvoering moeten worden toegelicht.

Conclusie inzake de drie criteria gezamenlijk

Met afgerond een totaal aan afwijkingen van € 169.500 is de verantwoordingsgrens van (afgerond) € 167.000, overschreden. Het bestuur heeft daarom in de rechtmatigheidsverantwoording terecht de conclusie getrokken dat de verantwoorde baten, lasten en balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens.

Wij hebben in het kader van onze jaarrekeningcontrole vastgesteld dat de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording getrouw is.

3.6 Vooruit ontvangen bedragen

In 2024 is de balanspositie inzake vooruit ontvangen bedragen nader geanalyseerd. Per 31 december 2024 ontbreekt nog voor een bedrag van € 37.100 aan onderbouwing. Wij hebben dit bedrag meegenomen in onze foutevaluatie.

3.7 Het maken van schattingen

Schattingen: algemeen

Bij het opmaken van een jaarrekening is het noodzakelijk dat u schattingen en oordelen toepast om te komen tot betrouwbare cijfers. Niet zelden worden schattingen niet als zodanig onderkend, omdat ze een vast onderdeel van uw administratieve proces zijn. Tijdens onze controle besteden wij nadrukkelijk aandacht aan de belangrijke schattingen omdat deze, bedoeld of onbedoeld, het resultaat kunnen beïnvloeden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Binnen uw organisatie hebben de belangrijkste schattingen betrekking op het inschatten van (de waarde van) de materiële vaste activa, de vorderingen en de kortlopende schulden en de noodzaak tot het treffen van voorzieningen.

Schattingen: methoden en backtesting

Tijdens onze werkzaamheden hebben wij met u overlegd over de voorziening voor mogelijke oninbare debiteuren. Wij aanvaarden uw schattingen, maar wij melden volledigheidshalve dat inherent is aan schattingen dat de uiteindelijke uitkomst kan afwijken. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat u in de periode na afloop van het boekjaar de uitkomsten van de gemaakte schattingen evalueert. Dat noemen we backtesting. Op die manier maakt u beter inzichtelijk hoe schattingen in de praktijk zijn uitgekapt. Deze informatie kunt u vervolgens gebruiken om de gehanteerde schattingsmethoden en uitgangspunten voor de komende jaren te verbeteren.

Aanwending vergoeding uittreding gemeente Westerwolde

In verband met de uittreding van de gemeente Westerwolde per 1 januari 2020 is destijds ter dekking van kosten dienstverlening aan de inwoners van de gemeente Westerwolde (die op die datum klant waren bij de VKB) een vergoeding ontvangen van € 558.593. Op 1 januari 2024 resteerde van dit bedrag nog afgerond € 58.000. Aangezien op dit moment geen dienstverlening meer wordt geleverd aan inwoners van de gemeente Westerwolde is het nog niet aangewende bedrag van € 58.000 in 2024 volledig vrijgevallen in de baten. In lijn met uw begroting is de balanspositie ultimo 2024 daarom nihil.

3.8 Continuïteit

Onderdeel van de jaarrekeningcontrole is onze beoordeling of de organisatie in de twaalf maanden na afgifte van de controleverklaring de activiteiten kan voortzetten. Deze beoordeling bestaat uit verschillende onderdelen, te beginnen met uw eigen expliciete beoordeling op dit punt. Naarmate er meer aanleiding is, is de benodigde analyse ook uitgebreider. Onderdelen van uw beoordeling zijn onder meer de vermogenspositie, de begroting voor het komende boekjaar, de ontvangen, toegezegde en vastgestelde bijdragen, de mate waarin u eigen inkomsten weet te generen en de door u gesignaleerde risico's en de wijze waarop u inspeelt op deze risico's.

Er zijn verschillende aspecten die van invloed zijn op de continuïteitsrisico's. Dit zijn macro-economische ontwikkelingen, zoals hoge inflatie, energieprijsontwikkelingen, subsidie zekerheid en bezuinigingen als gevolg van politieke beslissingen. Wij verwachten van u dat u deze aspecten meeneemt in uw inschatting van continuïteitsrisico's. Uw analyse is immers het startpunt van onze eigen inschatting over uw continuïteit. Op dit moment maakt u voornamelijk impliciet inschattingen ten aanzien van de continuïteit en het is slechts beperkt onderdeel van een proces waarin verschillende belanghebbenden worden betrokken, zoals het management, het bestuur en uw toezichthouders. Voor de VKB geldt een bijzondere situatie in die zin dat u op grond van de gemeenschappelijke regeling formeel een garantie heeft vanuit de deelnemende gemeenten dat de gemeenten de eventuele tekorten dienen af te dekken.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Wij adviseren om de risico's en uw maatregelen meer expliciet vast te leggen en te kwantificeren, en te bespreken binnen uw organisatie. Ondanks dat op dit moment deze expliciete vastlegging ontbreekt, hebben wij voldoende controle-informatie verkregen om met redelijke mate van zekerheid te kunnen concluderen dat continuïteit van uw organisatie in de komende 12 maanden is geborgd.

3.9 Fraude

Door maatschappelijke ontwikkelingen is er in toenemende mate aandacht voor fraudepreventie, maar ook op onderwerpen zoals corruptie, omkoping en (het bewust niet naleven van) wet- en regelgeving. Onder andere door de toenemende aandacht voor deze onderwerpen, wordt van organisaties steeds vaker gevraagd informatie te verstrekken over de visie, het beleid en het toezicht op integer handelen binnen uw organisatie.

Wij achten het voor de VKB ook van belang dat op alle niveaus in de organisatie tenminste eenmaal per jaar gesproken wordt over de (fraude)risico's in de organisatie, de activiteiten en de maatregelen die hieromtrent getroffen zijn. Ook een interne beoordeling of de maatregelen afdoende worden gevonden hoort daarbij. Wij adviseren u een fraudebeheersplan op te stellen, waarbij u tevens aandacht besteedt aan het onderdeel misbruik en oneigenlijk gebruik. Vanuit de rechtmatigheidsverantwoording dient er immers specifieke aandacht te worden besteed aan dit thema.

Wij dienen in onze rol als accountant ook een inschatting te maken van de frauderisico's, en gepaste werkzaamheden uit te voeren om te borgen dat er geen fraudes van materieel belang hebben plaatsgevonden. Onderdeel hiervan is het risico dat het management de interne beheersing doorbreekt, wat bij iedere organisatie een risico is. In dit kader beoordelen wij interne processen, zoals (de totstandkoming van) schattingen, ongebruikelijke transacties buiten de normale bedrijfsvoering en onzakelijke transacties met verbonden partijen. Onze werkzaamheden zien onder andere toe op het vaststellen dat prestaties geleverd zijn en de wijze waarop u dit zelf borgt, het naleven van het interne inkoopbeleid en voor u relevante aanbestedingsregels. Bepaalde delen van de opbrengstverantwoording kunnen ook onderdeel zijn hiervan.

Indien we aanwijzingen hebben van fraude communiceren wij dit met het bestuur. Indien fraude plaatsvindt in de top van de organisatie of als er niet voldoende herstelwerkzaamheden worden getroffen, zullen wij dit melden bij de externe toezichthouder.

Hoewel we tijdens de controle een professioneel-kritische houding hebben en aanzien van frauderisico's, benadrukken wij dat onze controle niet primair gericht is op het constateren van fraude. Wij hebben geen aanwijzingen voor fraude geconstateerd tijdens onze controle van de jaarrekening 2024.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- **Procesbeheersing**
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4. Procesbeheersing

4.1 Algemeen

In het vervolg van dit hoofdstuk behandelen we de processen die onderdeel zijn geweest van onze controle. Per proces beschrijven we kort en op hoofdlijnen welke minimale beheersingsmaatregelen we verwachten aan te treffen en vervolgens geven we aan wat we hebben geconstateerd. Daar waar de norm niet helemaal scherp is gedefinieerd, hebben wij een norm beschreven die naar onze mening passend is bij de aard van het proces, de daaraan te stellen eisen en het belang voor uw organisatie.

4.2 Samenvatting procesbeheersing

In onderstaande tabel hebben we een overzicht opgenomen van alle processen die in scope zijn bij de interimcontrole en daarbij een overzicht van ons oordeel over de procesbeheersing ten tijde van de interimcontrole 2024. Daar waar er belangrijke aandachtspunten zijn en tevens bij een score die niet groen is, wordt dit toegelicht.

Proces	Score	Verwijzing
Memoriaalboekingen		Zie paragraaf 4.3
Personeel en salarissen		Zie paragraaf 4.4
Factuurafhandeling		Zie paragraaf 4.5
Betalingsverkeer inclusief cliëntgelden en kredietverstrekkingen		Zie paragraaf 4.5
Opbrengsten programma schuldhelpverlening		Zie paragraaf 4.6
IT- en dataveiligheid		Zie paragraaf 4.7

Er is geen sprake van significante tekortkomingen of verbeterpunten. Hiermee concluderen wij dat dit proces in opzet en bestaan voldoende is om het proces van het opstellen van de jaarrekening te ondersteunen.

Binnen het proces is sprake van een gemiddeld risico en/of is sprake van verschillende tekortkomingen of verbeterpunten met een potentieel gemiddelde impact op de jaarrekening, compliance en/of operationele prestaties. Deze vragen op middellange termijn actie.

Binnen het proces is sprake van een hoger risico en/of is er sprake van verschillende tekortkomingen of verbeterpunten met een potentieel grote impact op de jaarrekening, compliance en/of operationele prestaties. Deze vragen direct actie.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- **Procesbeheersing**
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

4.3 Memoriaalboekingen

Memoriaalboekingen zijn boekingen die buiten het reguliere proces om uitgevoerd worden. Memorialen zijn bij uitstek geschikt om bijvoorbeeld correctieboekingen of schattingen op de juiste wijze in de periodecijfers of de jaarrekening te verwerken. Omdat het om een afwijkende procesgang gaat, bestaat er, zeker voor boekingen die na het einde van een periode worden gemaakt, een groter dan regulier risico dat memoriaalboekingen niet juist, of anders bedoeld, verwerkt worden. Wij verwachten in dit proces een adequate functiescheiding door middel van een strikte doorvoering en handhaving van het vier-ogenprincipe.

Wij hebben vastgesteld dat het mogelijk is dat medewerkers financiën zelfstandig memoriaalboekingen doorvoeren, zonder dat hier toezicht op is. Wij adviseren u de mogelijkheden te bekijken om een systeemtechnische functiescheiding te implementeren, waarbij de invoer en de controle van een memoriaalboeking technisch gezien niet door één functionaris kan worden uitgevoerd. U heeft aangegeven dat een vrijwel integrale controle plaatsvindt op alle memoriaalboekingen door het hoofd financiën, maar dat de zichtbaarheid daarvan en de volledigheid van deze controle in het boekingsproces nog beter kan.

4.4 Personeel en salarissen

Wij verwachten ten aanzien van het proces personeel en salarissen dat er uitsluitend geautoriseerde mutaties in de personeels- en salarisadministratie worden doorgevoerd. Dat betreft zowel de in- en uitdienst mutaties als ook personele vergoedingen (secundaire arbeidsvoorwaarden) en declaraties (bijvoorbeeld reiskosten). In de sfeer van de salarisverwerking, die is uitbesteed, constateren wij dat er geen concrete afspraken zijn met betrekking tot de output van de salarisverwerking en de controle hierop. Tevens verwachten we dat er minimaal één keer per jaar een zichtbare controle op de premiepercentages wordt uitgevoerd. Ondanks dat wij vanuit onze werkzaamheden geen fouten hebben geconstateerd, adviseren wij u om zichtbare controlemaatregelen in te stellen die ervoor zorgen dat u voldoende zekerheid verkrijgt omtrent de juistheid van de salariskosten gedurende het boekjaar.

4.5 Betalingsverkeer inclusief cliëntgelden en kredietverstrekkingen

Ten aanzien van het betalingsproces is het belangrijk dat er sprake is van een vier-ogen-principe vanaf het moment dat leveranciers in de financiële administratie worden aangemaakt tot het moment waarop betalingen moeten worden verricht aan een betreffende leverancier. Wij hebben vastgesteld dat de medewerkers die belast is met het betalingsproces eveneens rechten hebben binnen het financiële pakket en ook om crediteurenstamgegevens zelfstandig te wijzigen. Bij het aanmaken of wijzigen van de crediteurenstamgegevens wordt het vier-ogenprincipe systeemtechnisch niet afgedwongen alvorens betalingen worden verricht. Feitelijk gaat het hier om een vermenging van de beschikkende functie (het verrichten van betalingen) en de registrerende en controlerende functie.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- **Procesbeheersing**
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Net zoals bij reguliere crediteurenbetalingen, verwachten wij dat er bij betalingen van kredietverstrekkingen en cliëntgelden voldoende functiescheiding wordt toegepast. Mede vanwege de relatief geringe omvang van de organisatie heeft u ervoor gekozen om de beslissingsbevoegdheid op het toekennen van een kredietverstrekking tot een bedrag van € 5.000 te beleggen bij de afdeling Financiën. Gezien deze afdeling ook betrokken is bij het betaalproces ontstaat ook hier een minder wenselijke functievermenging tussen de beschikkende en registrerende functie. Wij geven u in overweging om het autoriseren (beschikken) van de kredieten te laten verrichten door mensen die niet bij de uitbetaling betrokken zijn.

4.6 Opbrengsten programma schuldhulpverlening

De VKB wordt grotendeels gefinancierd door de vaste en product specifieke bijdragen vanuit gemeenten. Naast deze opbrengsten kent de VKB enkele overige opbrengsten, zoals detacheringen en projecten. Het waarborgen van de volledigheid van deze opbrengsten is essentieel voor een gezonde bedrijfsvoering. De opbrengsten worden gegenereerd vanuit de software. Het is voor de VKB vrijwel onmogelijk om diensten op het gebied van schuldhulpverlening te verlenen zonder gebruik van de daartoe benodigde software. Vanuit deze software wordt de dienstverlening per cliënt en per deelnemende gemeente getotaliseerd en in de financiële administratie verwerkt. In het kader van de interne controlewerkzaamheden vinden toetsingen plaats aan de hand waarvan de juistheid en volledigheid van de opbrengsten worden vastgesteld. Wij hebben vanuit onze werkzaamheden op dit gebied geen bijzondere bevindingen. Wel blijkt dat het produceren van informatie uit deze software een moeizaam proces is. Dit is een aandachtspunt. Dit is één van de redenen dat u inmiddels hebt gekozen voor implementatie van andere software.

4.7 IT- en dataveiligheid

De IT-omgeving en dataveiligheid worden steeds belangrijkere onderwerpen. Op basis van onze vaktechnische normen, verwachten we bij de VKB een gedragen IT-beleid, zichtbare monitoring van het IT-beleid en dat zichtbaar wordt voldaan aan wet- en regelgeving, bijvoorbeeld de regels inzake de dataveiligheid zoals opgenomen in de AVG. In het kader van de accountantscontrole kijken we bij de IT-omgeving primair naar de zogenaamde algemene maatregelen zoals informatiebeveiligingsbeleid, de toegangsbeveiliging, het wijzigingenbeheer en de continuïteit van de IT-systemen. De normen op het gebied van dataveiligheid worden vrijwel jaarlijks verder aangescherpt en dat betekent dat de lat waaraan u moet voldoen steeds hoger komt te liggen.

Op IT-gebied staat er de komende tijd veel te gebeuren. De invoering in 2025 van NIS2 en de doorontwikkeling van de BIO naar BIO2 zullen een stevige impact hebben op gemeenten en kunnen daarmee ook relevant zijn of worden voor uw organisatie. De reikwijdte van NIS2 is nog niet definitief zodat het niet zeker is of u hiermee te maken krijgt maar gemeenten hier sowieso wel onder vallen. De nieuwe BIO-normen zijn sinds augustus 2024 bekend. Eerder was al duidelijk dat de BIO nog sterker gebaseerd is op risicomanagement en governance. Het informatiebeveiligingsbeleid zal langs die lijnen moeten worden ingericht of herschreven.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- **Procesbeheersing**
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

Het inbedden van de BIO in een strategisch IT-plan of -visie wordt belangrijker omdat ook de rollen en verantwoordelijkheden van het management meer aandacht krijgen. Dat betekent dat ook rapportagelijnen ontwikkeld zullen moeten worden over de naleving van de nieuwe normen. Een concrete nulmeting op de mate waarin u aan de huidige normen voldoet ontbreekt op dit moment nog. De verwachting is dat u moet concluderen dat de VKB, de afgelopen jaren toegenomen voorschriften, met name op het gebied van procesbeschrijving, interne controles en IT-governance, nog onvoldoende in de praktijk heeft ingeregeld.

Het aantal BIO-normen was ruim boven de 100 en is in de nieuwe set met 60% teruggebracht en sterk vereenvoudigd. Daardoor ontstaat meer focus op feitelijke veiligheid en is het streven de nalevingsdruk te verlagen. Daarnaast worden er drie Basisbeveiligingsniveaus (BBN) losgelaten. Uit de evaluatie van de BIO blijkt dat het toepassen van de BBN's in de hand werkt dat de focus op het classificeren van de individuele systemen op BBN kwam te liggen en daardoor minder op algemeen risicomanagement en de specifieke risico's voor informatiesystemen. Een ander belangrijk aspect, uit de nieuwe NIS2-richtlijn, is de verplichting om incidenten tijdig te rapporteren aan bevoegde autoriteiten. Dit vereist een goed ingericht incidentresponsproces, waarbij snel gereageerd kan worden op bijvoorbeeld cyberaanvallen of datalekken en deze binnen de gestelde termijn rapporteren. Wij adviseren u na te gaan in hoeverre dit impact gaat hebben op bijvoorbeeld de IT-governance en de naleving van de BIO-normen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- **Resultaat en vermogenspositie**
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

5. Resultaat en vermogenspositie

De VKB heeft het boekjaar 2024 afgesloten met een exploitatieresultaat vóór gemeentelijke bijdrage van € 58.840 positief (begroot: € 0). In de jaarrekening concludeert u zelf dat uw begroting voor de komende tijd voldoende waarborgen bieden als het gaat om de continuïteit van uw organisatie, waarbij u tevens in ogenschouw neemt dat de deelnemende gemeenten instaan voor eventuele tekorten en dus voor de continuïteit van de VKB. Eveneens heeft u aangegeven dat er geen sprake is van besluiten tot significante taakwijzigingen binnen uw gemeenschappelijke regeling.

Het resultaat ten opzichte van de begroting en ten opzichte van voorgaand jaar is hiermee als volgt:

Opbouw resultaat	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Vaste bijdrage	2.020.257	2.021.800	1.733.570
Schuldhelpverlening	1.849.605	1.996.400	1.300.810
Beschermingsbewind	497.063	562.400	483.829
Overige opbrengsten	791.179	438.200	884.728
Personeelslasten	-/- 4.290.316	-/- 4.126.000	-/- 3.886.189
Overige lasten	-/- 1.281.948	-/- 1.365.500	-/- 1.175.883
Incidentele bijdrage	473.000	473.000	
Exploitatiebijdrage	58.840	0	-/- 659.133

In de jaarrekening heeft u opgenomen dat de afwijking tussen de begroting en de realisatie met name wordt verklaard door hogere tijdelijke inhuurkosten voor vervanging wegens ziekte en het invullen van vacatures. Tegenover deze kosten staan echter ook hogere rentebaten en niet voorziene opbrengsten uit het op jongeren gerichte project Oost-Groningen Geld Geletterd (OGGG). Hierdoor resteert per saldo een overschot, welke wordt verrekend met de deelnemende gemeentes.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

6. Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen

De jaarrekeningcontrole voeren wij uit met een bepaalde marge. Deze marge noemen we de materialiteit. De materialiteit is voorgeschreven in het Besluit Accountantscontrole Decentrale Overheden (BADO) en bevestigd in uw controleprotocol. Daarbij kan rekening worden gehouden met specifieke factoren of risico's, de zogenaamde "kwalitatieve materialiteit". Tevens gelden scherpere grenzen voor de naleving van de WNT.

Het BADO stelt dat de maximaal te hanteren materialiteit 1% bedraagt van het totaal van de lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves). De bij u gehanteerde materialiteit bedraagt afgerond € 55.700 op basis van het totaal aan lasten van € 5.572.000. Mochten we niet-gecorrigeerde controleverschillen onderkennen die dit bedrag overschrijden dan kunnen we geen goedkeurende verklaring afgeven. Voor geconstateerde onzekerheden geldt een marge van 3% en dus een bedrag van € 167.000.

In het kader van de bestuurlijke afhandeling en het dechargeproces melden wij eventuele geconstateerde afwijkingen die niet meer gecorrigeerd zijn in de jaarrekening. Deze zijn vanaf een lager bedrag dan de materialiteit mogelijk voor u relevant. Wij melden alleen afwijkingen boven een bepaalde grens. Deze bedraagt bij u ongeveer € 2.750.

Niet-gecorrigeerde controleverschillen	Bedrag	Invloed eigen vermogen ultimo jaar	Invloed resultaat
Ontbrekende onderbouwing inzake vooruit ontvangen bedragen (zie hoofdstuk 3.4)	37.100	37.100	37.100
Totaal verschillen getrouwheid	37.100	37.100	37.100
Totaal onzekerheden getrouwheid	NVT	NVT	NVT

Daarnaast informeren wij u over gecorrigeerde controleverschillen of andersoortige afwijkingen die het gevolg zijn van significante tekortkomingen in de interne beheersing, frauderisico's met zich meebrengen of naar onze mening onder uw aandacht zouden moeten worden gebracht. Er zijn in het controleproces geen afwijkingen geconstateerd die op grond van het bovenstaande gerapporteerd zouden moeten worden.

- Inhoudsopgave
- Hoofdlijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

7. Automatiseringsomgeving

In overeenstemming met artikel 2:393 van het Burgerlijk Wetboek delen wij u mee dat er naar aanleiding van de controle van de jaarrekening geen zaken betreffende de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking zijn op te merken.

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan.

Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Hiervoor is een specifiek daarop gericht onderzoek noodzakelijk. Gelet op de beperkte mate van geautomatiseerde beheersmaatregelen in uw organisatie is een dergelijk onderzoek niet noodzakelijk voor de uitvoering van onze werkzaamheden. Uit onze controle zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting

8. Onafhankelijkheid gewaarborgd

De beroepsorganisatie van accountants NBA heeft de voorschriften in het kader van de onafhankelijkheid opgenomen in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO). De naleving van de beroepsregels, waaronder de ViO is in de organisatie van Eshuis Registeraccountants ingebed.

Op basis van onze toetsing aan deze verordening concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij de VKB voldoende is gewaarborgd. Wij hebben het afgelopen jaar geen andere opdrachten voor u uitgevoerd dan de controle van de jaarrekening en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

9. Afsluiting

Wij danken de medewerkers van de VKB voor de samenwerking in de afgelopen periode. Wij vertrouwen er op u met dit rapport voldoende te hebben geïnformeerd. Natuurlijk zijn wij graag bereid tot het verstrekken van nadere toelichting en het beantwoorden van vragen.

Bijlagen:

1. Getekende controleverklaring
2. Was getekende controleverklaring in enkelvoud
3. Gewaarmerkte jaarrekening in enkelvoud

- Inhoudsopgave
- Hoofdpijnen van onze controle
- Bestuurlijke afhandeling en publicatie
- Controlebevindingen en actualiteiten
- Procesbeheersing
- Resultaat en vermogenspositie
- Overzicht van niet-gecorrigeerde verschillen
- Automatiseringsomgeving
- Onafhankelijkheid gewaarborgd
- Afsluiting